

VADOVAS ŠEIMOMS (angl. Families' Guide)

Šaltinis: TIK projekto tinklapis https://tik.pixel-online.org/families_guide.php

3 modulis: Šeimos bendradarbiavimas su ikimokyklinio ugdymo įstaiga ir jos specialistais

Pirma dalis – Ikimokyklinės įstaigos užsiėmimų taikymas namuose siekiant ugdyti vaikų įgūdžius

- 1.1 Efektyvaus ugdymo esmė – šeimos palaikantis požiūris į vykdomas veiklas švietimo institucijoje
- 1.2 Užsiėmimai namuose, kurie skatintų ankstyvą vaiko kognityvinių įgūdžių vystymąsi

Antra dalis – Darbas su vaikais iš skirtingų etninių grupių ir kultūrų: ką daryti ir ko vengti?

- 2.1. Gyvavimas kartu ir įvairovė – edukacijos prasmė
- 2.2. Siūlomos metodikos

Trečia dalis – Kaip tinkamai bendradarbiauti su darželio pedagogu?

- 3.1. Bendradarbiavimo svarba tarp šeimos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos
- 3.2. Metodikų pavyzdžiai, skirti bendradarbiavimo atmosferai su pedagogais sukurti

3 modulis: Šeimos bendradarbiavimas su ikimokyklinio ugdymo įstaiga ir jos specialistais

Įvadas

Atlikus išsamų tyrimą apie šeimų dalyvavimo svarbą ugdymo įstaigos gyvenime, padaryta išvada, kad šeima ir ugdymo įstaiga yra dvi esminės, viena nuo kito neatsiejamos, šalys, kritiškai svarbios vaiko ugdymui.

Kai kurie autoriai vienareikšmiškai nepitaria šiai idėjai, tačiau analizuojant pasirinktus šaltinius pastebėta, jog daugelis pritaria tėvų ir ugdymo įstaigos bendradarbiavimo būtinybei:

„Pradedant nuo įvairių raidos teorijų ir baigiant švietimo bei sociologijos sritimis, vis dažniau yra pripažįstama, jog šeima ir mokykla yra dvi pagrindinės institucijos, kuriose vystomas vaikų edukacinis procesas ir socializacija. Dėl šios priežasties dauguma autorių pabrėžia ir skatina įvairiapusį tėvų dalyvavimą vaikų mokymosi procese.“ (F. García, 1996, p. 3)

Tolimesniuose skyriuose bus plėtojama šeimos ir ugdymo įstaigos bendradarbiavimo svarba, ypač kuriant ir vystant naujas kooperacijos metodikas.

Pirma dalis – Ikimokyklinės įstaigos užsiėmimų taikymas namuose siekiant ugdyti vaikų įgūdžius

1.1. Efektyvaus ugdymo esmė – šeimos palaikantis požiūris į vykdomas veiklas švietimo institucijoje

Nors šeima ir ugdymo įstaiga yra du skirtingi pasauliai, kuriuose vyksta vaiko raida, progresuojant ugdymo procesui yra labai svarbu juos sugretinti. Šiais laikais, siekiant efektyvesnės švietimo sistemos, bendradarbiavimas tarp ugdymo įstaigos ir šeimos yra būtinas.

Jeigu tėvams ir mokytojams pavyksta sukurti darnius bendradarbiavimo santykius, abi pusės galės gyvuoti efektyviau ir turės sėkmingesnius rezultatus, kurie skatins vaiko emocinę ir pažintinę raidą. Dėl šios priežasties tėvų dalyvavimas ugdymo procese yra itin svarbus visuomenei. Švietimo bendruomenė pritaria mąstymui, jog artimųjų dalyvavimas ugdymo procese yra būtinas norint pasiekti teigiamų akademinų rezultatų. Kaip minėta anksčiau, daugybė tyrėjų bei švietimo srities ir kognityvinės raidos specialistų pritaria šiai pozicijai.

Elisabeth Glima Tomalá savo moksliniame darbe „Šeimos integracija siekiant pagerinti vaikų ugdymo procesą pradiniam mokymo lygmenyje pagrindimo ugdymo mokykloje“ teigia, kad šeima yra pagrindinis veiksnys vaiko ugdymo procese. Dėl to, šeima ir mokykla turi bendradarbiauti, siekiant daryti pozityvią ir veiksmingą įtaką vaiko mokymo ir ugdymo procesui, taip pat jo protinei ir emocinei raidai (Elisabeth G., 2015).

Igone Arostegui, Nekane Beloki ir Leire Darretxe savo knygoje „Šeimos ir kitų bendruomenės narių dalyvavimas – sėkmės strategija mokyklose“ teigia, kad egzistuoja moksliniai įrodymai apie sėkmingas mokyklų metodikas, kurios yra pagrįstos giminaičių ir kitų bendruomenės narių dalyvavimu vaikų ugdymo procese (Igone A., Nekane B., and Leire D., 2013). Dėl esančių panašių šeimos ir mokyklos vertybių (vaikų rūpinimosi ir būtinybe juos ugdyti bei lavinti)

kritiškai svarbus tampa artimųjų palaikymas ugdymo įstaigoje organizuojamų veiklų metu.

Martinez Gonzalez (1996) apačioje esančioje lentelėje pateikia tokio bendradarbiavimo privalumus:

VAIKAI	TĖVAI	MOKYTOJAI
Geresni mokymosi pasiekimai	Teigiamas požiūris į mokyklą	Didesnė profesinė kompetencija
Problemiško elgesio sumažėjimas	Pozityvus savęs vertinimas	Didesnis atsidavimas ugdymo veiklai
Geresni socialiniai įgūdžiai	Didesnis pasitikėjimas savimi	Didesnis atsidavimas vykdant metodinį planą
Didesnis pasitikėjimas savimi	Geresnis tėvų ir vaikų santykių suvokimas	Gebėjimas sutelkti pedagogikos žinias į vaiką
Pamokų nelankymo ir mokinių šalinimo iš mokyklų mažėjimas	Dažnesnis šeimos ir mokyklos kontaktavimas	Geresni tarpasmeniniai bendravimo ir mokymo įgūdžiai
Geresni mokymosi įpročiai	Užsiėmimas saviveikla	Aukštesnis vadovybės įvertinimas
Teigiamas požiūris į švietimo įstaigas	Geresnis ugdymo programų supratimas	Didesnis mėgavimasis pasirinkta profesija
Didesnė neprivalomo švietimo inicijavimo tikimybė	Teigiami atsiliepimai apie tėvų vaidmenį vaikų lavinimo procese	Rimtesnis įsipareigojimas nurodymams
Akademinis atkaklumas	Sklandesnis bendravimas su vaikais	
Aktyvus dalyvavimas klasės užsiėmimuose	Teigiamų tėvystės įgūdžių ugdymas	
Mažesnė tikimybė mokytis pagal adaptuotą pagrindinio ugdymo programą		

1.2. Užsiėmimai namuose, kurie skatintų ankstyvą vaiko kognityvinių įgūdžių vystymąsi

Kaip minėta ankstesniame skyriuje, šeimos požiūris į vaiko mokymosi procesą yra pagrindinis ugdymo faktorius. Atsižvelgiant į šio aspekto svarbą, buvo sukurti įvairūs metodai ir būdai, skatinantys vaiko lavinimą nuo įprasto pasyvaus iki novatoriško aktyvaus vaiko artimųjų dalyvavimo šiame procese.

Pasak Morrison, Storey ir Zhang, šis procesas gali vykti įvairiais lygmenimis, pradedant paprastu bendravimu ir baigiant visapusišku bendradarbiavimu:

1. *Mokymosi aplinka namuose.*
2. *Abipusis ryšys ir informacijos mainai tarp mokyklos ir namų.*
3. *Savanorystė: pagalba su suplanuotomis veiklomis klasėje ir už jos ribų.*
4. *Mokymasis namuose: tėvai turi padėti vaikams mokytis.*

5. *Sprendimų priėmimas: tėvų dalyvavimas priimant sprendimus ugdymo įstaigoje.*
6. *Mokykloje siūlomų paslaugų, išteklių išnaudojimas, dalyvavimas klasės veiklose.*

Pateikti metodai gali padėti suprasti, jog šeimos dalyvavimas ugdymo procese yra pamažu besivystantis ir gali būti suskirstytas į dvi dideles grupes atsižvelgiant ar tai yra pasyvus, ar aktyvus dalyvavimas:

Pasyvus dalyvavimas

- Bendravimas mokslo metų pradžioje ir pabaigoje: šis procesas yra tik komunikacinis; turėtų vykti mokslo metų pradžioje ir pabaigoje, tačiau be fizinio buvimo ugdymo įstaigoje.
- Bendravimas mokslo metų eigoje: išlaikomas grįžtamasis ryšys mokslo metų bėgyje, bet be fizinio buvimo ugdymo įstaigoje.
- Svarbus grįžtamasis ryšys mokslo metų eigoje – dalyvavimas tėvų susirinkimuose ar vykstančiuose posėdžiuose.

Aktyvus dalyvavimas

- Lankytis ugdymo įstaigoje organizuojamuose renginiuose, susirinkimuose, konferencijose, kt. Esant galimybei prisidėti prie jų organizavimo.
- Lankytis ugdymo įstaigos organizuojamuose susitikimuose (interaktyvios grupės, kūrybinės dirbtuvės, seminarai, bendradarbiavimas organizuojant veiklas, kt.). Esant galimybei prisidėti prie jų organizavimo.

Svarbu pabrėžti būtinybę pereiti prie aktyvaus dalyvavimo metodų. Jų dėka sukuriama ir įtvirtinama glaudūs bendradarbiavimo santykiai tarp ugdymo įstaigos ir šeimos, nes „[...] aktyvus tėvų dalyvavimas mokyklos gyvenime turi įtakos geresniems vaikų akademiniais rezultatams, be to, tokio pobūdžio veikla tobulina edukacinio ugdymo kokybę pačioje įstaigoje“ (Martínez González, 1992).

Antra dalis – Darbas su vaikais iš skirtingų etninių grupių ir kultūrų: ką daryti ir ko vengti?

2.1. Gyvavimas kartu ir įvairovė – edukacijos prasmė

Ugdymo įstaigos aplinkoje yra atkuriamą visuomenėje egzistuojanti įvairovė:

- Kultūriniai skirtumai
- Sugebėjimų skirtumai
- Seksualinės orientacijos skirtumai
- Lyčių skirtumai
- Socialiniai ir ekonominiai skirtumai

Didžiausią grėsmę keliančios ir daugiausiai dėmesio ugdymo srityje reikalaujančios grupės yra būtent tos, kuriose egzistuoja šie skirtumai. Vienas iš didžiausių iššūkių, su kuriais susiduria švietimo sritis, yra kaip tinkamai ir nešališkai reaguoti į esamą asmenų įvairovę. Pasak UNESCO, valstybė ir švietimo sistema privalo skirti ypatingą dėmesį egzistuojantiems skirtumams:

„Užtikrinti teisę į mokslą, atsižvelgus į galimą poreikių įvairovę, taip formuojant atvirą ir lanksčią švietimo sistemą, leidžiančią visiems vaikams gauti pasiekiamą, pastovią ugdymo sistemą, kuri užtikrintų edukacinę sėkmę“ (UNESCO).

Dėl šios priežasties, mokyklos ir ugdymo centrai turi atsižvelgti į esamus skirtumus, siekiant užtikrinti sėkmingą šeimų integraciją į ugdymo įstaigos gyvenimą, ypač ankstyvo ugdymo laikotarpiu. Jeigu yra ugdoma tolerancija, jie taps visaverčiais visuomenės nariais, turinčiais esmines žmogiškąsias vertybes.

Norint pasiekti šį tikslą, tiek mokytojai, tiek šeimos nariai turi atlikti svarbią rolę. Mokytojas turi gebėti patenkinti kiekvieno vaiko poreikius ir visuomet būti pasiruošęs suteikti tai, ko jam reikia. Nors tai nėra paprasta užduotis, tačiau ji yra ypač svarbi. Artimieji, kaip ir mokytojai, privalo perteikti vertybes, susijusias su pagarba, empatija, vieningumu ir integracijos svarba. Tokiu būdu, vaikai priims šias vertybes kaip savo bei gebės jas perteikti kitiems.

2.2. Siūlomos metodikos

Toliau pateikiamose lentelėse galima rasti keletą vertingų metodikos pavyzdžių, į kuriuos turėtų atkreipti dėmesį tiek pedagogai, tiek šeimos nariai, kuomet yra bendradarbiaujama su žmonėmis iš skirtingos kultūrinės, religinės, socialinės ir ekonominės aplinkos.

1. Mokymo įstaiga

Prieinamumas	Padaryti mokymo įstaigą prieinamą visai švietimo bendruomenei, pritaikant įstaigos aplinką, programas ir priemones jos lankytojams. Mokymo programų pritaikymas. Įtraukiančios mokymo programos gali būti išpildomos pačių mokinių, pasitelkiant papildomą mokytojų pagalbą ar individualią priežiūrą.
Popamokinės veiklos edukacinės metodikos	Jeigu mokinių daugumą sudaro specialius poreikius turintys mokiniai, mokymosi laikas po pamokų ar net atostogų metu turėtų būti išnaudojamas specifiskai. Pagrindinis tikslas – tobulinti visų moksleivių mokymosi galimybes ir rezultatus. Kitas galimas sprendimas – psichomotorinės veiklos įtraukimas, siekiant įtraukti šeimas į ugdymo įstaigos veiklas.
Mokymosi grupių sudarymas	„Interaktyvių grupių“ kūrimas, kuris skatina bendradarbiavimą tarpusavyje. Grupės skirstymas į du pogrupius gelbsti norint sumažinti mokytojų / mokinių santykį, individualiai neišskirstant vaikų – alternatyvus būdas skatinti geresnį ir sąžiningesnį mokymosi procesą.

2. Šeima

Bendradarbiavimas ruošiant namų darbus	Šeima, kaip žinių šaltinis, yra nepakankamai vertinama, todėl šeimų, iš skirtingų etninių grupių, patirtis turėtų būti naudojama siekiant tobulinti ugdymo ir mokymosi procesą, pasitelkiant seminarus nedidelėms grupėms arba užtikrinant reikalingos medžiagos turėjimą.
Dalyvavimas klasės veiklose	Norint įgyvendinti pačias įvairiausias veiklas galima pasitelkti artimųjų dalyvavimą mokymo proceso metu. Po šių veiklų mokytojas veda diskusiją su tėvais, apie tai, ką jie matė ir kalba

	apie švietimą, esant kultūriniais ar kitokiems skirtumams.
Bendradarbiaujanti šeima – pedagogų dirbtuvės	Šeimos, mokytojai ir vaikai dalyvauja muzikos, maisto ruošimo, keramikos, meno ar statybos dirbtuvėse, pasitelkdami mokyklos suteiktas medžiagas.
Dalyvavimas užklausinėje veikloje	Tėvų dalyvavimas ir bendradarbiavimas užklausinėje veikloje, gali sukelti mokinių susidomėjimą edukacinėmis programomis. Be to, šeimos nariai gali prisidėti prie savo žinių ar įgūdžių tobulinimo dalyvaujant užklausinėse veiklose.

Visų šių veiklų tikslas – sujungti pažįstamą aplinką su švietimo aplinka, tobulinant komunikaciją, nes „geras bendravimas su šeimomis gali mums padėti geriau suprasti klasėse esančius vaikus“ (Taberner Perales, E., 2016).

Pateikiamas pavyzdinis švietimo programos modelis, kuris buvo sėkmingai įgyvendintas Katalonijos Jėzuitų mokyklose. Ši metodika yra grindžiama nauju pedagoginiu modeliu, kuriame vaikai tampa mokymo ir mokymosi proceso epicentru. Šeimos dalyvavimas ir bendradarbiavimas su mokymosi įstaiga tampa neatsiejamas, stiprinant ir užtvirtinant abipusį bendravimą. Šioje nuorodoje (<http://www.fje.edu/ca/l-educacio-que-oferim/un-nou-model-pedagogic>) galima rasti visą informaciją apie šį novatorišką edukacinį projektą.

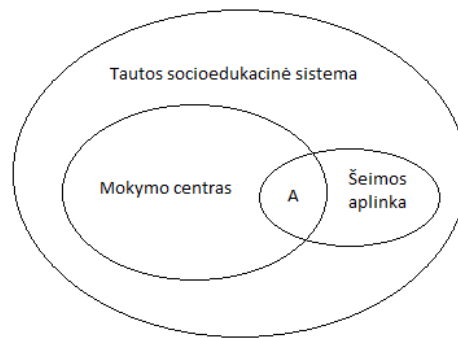
Trečia dalis – Kaip tinkamai bendradarbiauti su darželio pedagogu

3.1. Bendradarbiavimo svarba tarp šeimos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos

Priešmokyklinio ugdymo įstaigoje berniukai ir mergaitės yra atskiriami nuo savo šeimų, tokiu būdu jie pradeda leisti daugiau laiko tarp bendraamžių vaikų bei mokytojų. Tačiau šeima išlieka pamatiniu sociumu, todėl bendradarbiavimas tarp kiekvieno vaiko ir jo artimųjų yra labai svarbus efektyviam ankstyvam ugdymo procesui. Viskas, kas vyksta šeimoje, įvairios aplinkybės, susijusios su vaiko išgyvenimais, turi įtakos jam leidžiant laiką ugdymo įstaigoje. Dėl šios priežasties, siekiant užtikrinti tinkamą vaikų lavinimo kokybę, būtina užmegzti ryšį su kiekvieno vaiko artimaisiais.

Užtikrinti partnerystę, orientuotą į vaiko raidą ir mokymąsi, nėra paprasta. Deja, daugeliu atvejų šeimas motyvuoti įsitraukti labiau yra itin sudėtinga. Bet kokiu atveju tai nėra pasiteisinimas, o labiau pradinis taškas, motyvuojantis siekiant visapusiško ir aktyvaus bendradarbiavimo.

Abipusis supratimas ir dažnas komunikavimas padeda užtikrinti mokytojų bei šeimų tarpusavio bendradarbiavimą. Visos ikimokyklinio ugdymo įstaigos turėtų pasistengti siekiant užtikrinti tinkamą šių dviejų pusių bendravimą. Kaip jau buvo minėta anksčiau, glaudus mokytojų ir šeimų bendradarbiavimas prisideda prie švietimo kokybės gerinimo, o tai reiškia, jog vaikų lavinimas priklauso ne tik nuo mokymosi įstaigos, bet įtraukia ir socialinę, ir namų aplinką.

Taberner Perales, E., 2016

Šiomis dienomis daugelis mokymo įstaigų taiko šiuos aspektus ir naudoja parengtas strategijas, kurios skatina šeimų dalyvavimą ugdymo įstaigos veiklose, tuo pačiu nustatydami skirtingus artimųjų dalyvavimo lygmenis:

Partnerystės formos:	Apimančios sritys
<i>Pagrindiniai šeimos įsipareigojimai</i>	Užtikrinti, jog pagrindiniai vaiko poreikiai (tokie kaip sveikata, saugumas ir kt.) būtų išpildyti.
<i>Pagrindiniai mokyklos įsipareigojimai</i>	Bendravimas tarp mokyklos ir šeimos, tai gali vykti per raštelius, pokalbius telefonu, mokytojo ataskaitas, tėvų ir mokytojų susirinkimus.
<i>Dalyvavimas mokyklos veiklose</i>	Savanorystė mokykloje gelbstint mokytojams pamokų metu ar dalyvavimas mokykloje organizuojamuose renginiuose.
<i>Dalyvavimas mokymosi veiklose namuose</i>	Pagalba vaikams ruošiant namų darbus, skaitant, sprendžiant pereinamojo laikotarpio ar su karjera susijusius klausimus.
<i>Palaikymas, dalyvavimas priimant sprendimus</i>	Dalyvavimas tėvų ir mokytojų asociacijoje / komitete ar kitoje panašaus pobūdžio veikloje.
<i>Bendradarbiavimas ir mainai su bendruomeninėmis institucijomis</i>	Ryšių su organizacijomis, atsakingomis už vaikų švietimą, kūrimas (pvz., popamokinės veiklos programos, sveikatos priežiūros tarnybos ir kt.)

Šaltinis: <http://www.familyschool.org.au/files/7313/7955/4814/parent-engagement-in-childrens-education.pdf>

3.2. Metodikų pavyzdžiai, skirti bendradarbiavimo atmosferai su pedagogais sukurti

Egzistuoja įvairios technikos ar metodikos, kurių pagalba galima plėtoti ugdymo įstaigos ir šeimos bendradarbiavimą. Kelios iš jų:

- Bendradarbiavimą skatinanti veikla klasėje.
- Papildoma popamokinė veikla.
- Bendravimas už klasės ribų.

- Susitikimai.
- Pareigos namuose.
- Tėvų mokymai.

Pirmasis esminis žingsnis, norint suformuoti bendradarbiavimo modelius, yra apsikeitimas informacija. Tėvams derėtų trumpai šnektelėti su pedagogais, kuomet jie atveda savo vaikus į ugdymo įstaigą. Ši sąveika, nepaisant jos kasdieniškumo ir trumpumo, yra labai svarbi. Pavyzdžiui, mokytojas gali rodyti išskirtinį dėmesį mokiniui, kurio tėvai pranešė, kad vaikas tą dieną jaučiasi prastai ar neseniai patyrė neigiamą potyrį.

Taip pat, kuomet tėvai paima vaiką iš ugdymo įstaigos, mokytojas turi pranešti, jei tą dieną įvyko kažkas neįprasto ar reikalaujančio atkreipti dėmesį, nepriklausomai ar tai gera, ar bloga patirtis (susižeidimai, galimi rūpesčiai, pasiekimai). Tokiu būdu tėvai, grįžę į namus, gali pabrėžti nepriimtina elgesį ar skatinti tinkamą. Kasdieninis bendravimas ir pasikeitimas informacija padės tobulinti abipusį bendradarbiavimą bei suvienyti dvi vaikui svarbias socialines aplinkas – namus ir ugdymo įstaigą.

Tai yra tik pirmasis pagrindinis kooperacijos lygmuo, kuris turėtų būti laipsniškai didinamas, galiausiai pasiekiant maksimalų bendradarbiavimą. Be informacijos mainų, galimos daugybė kitų galimybių norint gerinti ugdymo proceso kokybę. Pavyzdžiui:

- Giminaičių mokymas
- Interaktyvios grupės
- Visos šeimos dalyvavimas priimant sprendimus
- Pokalbiai apie literatūrą
- Mokomoji biblioteka
- Virtualios pedagogų mokymosi aplinkos

Palomar, F. J. D., & García, J. R. F. (2010).

Kaip teigia Palacios y Paniagua (1992) „situacijoje, kai tėvai nėra pratę dalyvauti mokyklos veikloje, protingas sprendimas būtų apsvarstyti laipsnišką bendradarbiavimo įvedimą. Šiuo atveju tėvai pradžioje dalyvauja darydami tai, kas jiems lengviausia, vėliau, žingsnis po žingsnio, pedagogai padeda jiems vystyti šiuos kooperacinius įgūdžius“.

Žemiau pateikiamos skirtingos veiklos, skatinančios pagerinti šiuos bendradarbiavimo metodus:

MOKSLO METŲ PRADŽIOJE	MOKSLO METŲ EIGOJE	MOKSLO METŲ PABAIGOJE
Atvirų durų diena	Reguliarūs susitikimai mokslo metų eigoje	Susitikimas mokslo metų pabaigoje
Susitikimai su naujomis šeimomis	Ketvirčio ataskaita ir kvalifikacijų pristatymas	Ketvirčio ataskaita ir kvalifikacijų pristatymas
Specialūs susitikimai mokykloje norint įvertinti esamą šeimos situaciją	Laiškai, lankstukai ir informaciniai pranešimai	Individualios mokinių ataskaitos
Susitikimai bendradarbiaujantiems tėvams	Mokyklos internetinis puslapis	

Iškilę klausimai	Virtualus mokyklos dienoraštis	
Apie projektus	Virtuali klasė	
Apklausa ir klausimynai	Apklausa ir klausimynai	Apklausa ir klausimynai
Interviu ir konsultavimas	Interviu ir konsultavimas	Interviu ir konsultavimas
Pereinamasis laikotarpis	Ketvirčio žurnalas	
Pristatau savo šeimą	Diskusijos ir susitikimai	
Mokyklos nuostatai	Tėvų mokykla	
	Kūrybinės dirbtuvės	
	Individualios mokinių ataskaitos	
	Kasdienis kontaktas	
	Pašto dėžutė su pasiūlymais ir pageidavimais	
	Virtualus mokymasis	
	Mokyklos taryba	

Šaltinis: <http://rodin.uca.es/xmlui/bitstream/handle/10498/16607/16607.pdf>

Iš anglų kalbos vertė: Ona Ambrazaitytė